

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია და კონტორა:

თბილისი, რუსთაველის პრ. ასპექტი № 11 რედაქცია და კონტორა
აქა ყოველ დღე დილის 9 ს., ნაშუადღევს 2 და ნახ. საათამდის.
ტელეფ. № 15-73.
სამართი დეპეშებისთვის: თბილისი „საქართველო“ ფოსტის ყუ-
თი № 76

გ ა ნ ც ხ ა დ ე მ ა ნ ი:

განცხადება მიიღება ნაშუადღევს 1-ლ საათამდის. სტრიქონი
პეტეტი პირველ გვერდზე 10 მ. მე-4 გვერდზე—8 მ.
სამგლოვანო განცხადებანი 30 სტრიქონი—350 მ. 1-ლი საათის
შემდეგ 200 მანეთით მეტი.

ხ ე ლ ი ს მ ო წ ი რ ა:

გაზეთი „საქართველო“ ქალაქსა და ქალაქს გარეთ დილს თვეში—
300 მან. ცალკე №—10 მ.

წელიწადი შეეძლება. შაბათი, ოქტომბერი 2. 1920 წ. № 111 ფასი 10 მანეთი

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის წევრი, ფილოსოფიის დოქტორი

წარმოუდგენს ლექსიანს

სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის

თეზისები:

- 1) სიმდიდრით განაწილების პროცესი,
- 2) წარმოება და მუშები,
- 3) წარმოების დაცემა,
- 4) ევროპის დაავალიანება,
- 5) მუშათა კავშირები,
- 6) სოციალისტური პოლიტიკა,
- 7) სოციალიზმის მარცხი,
- 8) საქართველო და სოციალიზმი,
- 9) საქართველოს ეკონომიკური მდგომარეობა,
- 10) ევროპა და საქართველო (ეკონომიკური პარალელი).

1. თელავში	კვირას	3 ოქტომბერი
2. ზესტაფონში	ხუთშაბათს	7 „
3. ჭიათურაში	პარასკევს	8 „
4. სამტრედიოში	კვირას	10 „
5. სენაკში	სამშაბათს	12 „
6. ფოთში	ხუთშაბათს	14 „
7. ლანჩხუთში	პარასკევს	15 „
8. ოზურგეთში	კვირას	17 „
9. ბათუმში	სამშაბათს	19 „

შემდეგ გაიმართება გორში, სიღნაღში და გურჯაანში.
ერ. დემ. პარ. სრულდება მოსვ. მთავ. კომიტეტი.

ეროვნულ-დემოკრატიული

პარტიის მთავარი კომიტეტი

მთავარებულთა კვლევა მეტე ბინაზე დაფუძნებული კრების
ქუჩა № 5. ქარვასლა.

მღვიმის ნახვა შეიძლება დილის 8-12 და ნახ., საღამოს 7-9 საათამდე.

ორმალ დამწვარებულნი არსენი, ავოლონი, ივანე მარიაში და
იულია აუწყებენ ხათვას და ნაცობობს, რომ კვირას 3 ოქტომ-
ბერს, ქაშვეთის ეკლესიაში გადახდის იქნება წირვა და პანაშვი-
ლი დასაფლავებიდან ერთი წლის შესრულების გამო ძვირფას და
დაუვიწყარ, პირველს მუხუღის და დანარჩენები დედის

ნახალია გენაროონი ასული კობახიძის

სულის მოხსენებლად. 3-2

ქართველ მსახიობთა კავშირის საბჭო

ამთ აუწყებს თავის წევრებს, რომ თანახმაა წესდების § 18, კვირას, 3 ოქ-
ტომბერს, ქართული დრამის თეატრში, შუადღის 12 საათზე შესდგება წევრთა

საბუნებო კრება

განსახილველი საგნები: 1. საზოგადო კრება და დამდგომლობა განხილვა.
2. სასურათო საკითხი.
3. მიმდინარე საქმეები. 2-49-2

ქართული კლუბი

კვირას, 3 ოქტომბერს 1920 წელს დღის 12 საათზე დანიშნულია ქართულ
კლუბის დარბაზში

წევრების სავანებო და საზოგადო კრება

1. 1920—21 სამოსწავლო წლის სტუდენტების განახლება
2. კლუბის წევრთა და მუდმივ მოსიარულეთა არჩევნები;
3. მიმდინარე საქმეები.
შენიშვნა: კლუბის წესდების მე-31 მუხლის ძალით კრება კანონიერათ
ჩაითვლება, რაც მცირე წევრთა რიცხვიც არ გამოცხადდეს. 2-50-1

სახელმწიფო თეატრი ოკერა რიგოლატო

ონაწ.: ბაიარკია, იანსა, ოვხანიკოვა. ნე-მანი. ზახლავსკია, ზალიბსკი,
დროვლო პოლიაევი, დემიანენკო, კურბატოვი, ქურხული და ეზროვი.

აგესალომ და ეთერი

ოქტომბერს 4 ოქტომბერს

ქართული დრამისათვის საწარმოო სჭირია

თანამშრომელნი

ორმალთა მხილვად სდაინოზი იენგისი სილულო. სტრედი უნდა გა
მოცხადდნენ კვირას, 3 ოქტომბერს; დღის 11 საათზე, სახელმწიფო დრამის
თეატრში ყოფილი არტისტიული; დუსთაველის პრ. № 21) 2-52-1

ЗАВТРА, ВЪ ВОСКРЕ-

СЕНЬЕ, ВЕЧЕРОМЪ

выйдет № 1 понодельничной газеты

„ТИФЛИСЪ“

подъ редакцией быв. редактора газ „Бакинецъ“

Г. С. Джиноридзе.

ВНОМЕРЪ: послѣднiя телеграммы и радио сообщенiя черезъ
„Груз. Тел. Аг-во, послѣднiя заграничная и русская почта
послѣднiя вѣсти изъ Баку, Батума, Новороссiiska, Сухума и
др, мѣсть Черноморскаго побережья, информация изъ Крымска,
тифлискай хроника и пр.

СТАТЬИ: Передовая—„Грузiа Россiа и Европа“, Гр. Робакидзе—„Востокъ и За-
падъ“, Лев. Бишани—„Мои пожелания“, Арк. Аверченко—„Веселая недѣля“, А. Л.
Дроздовъ—„Демократiа въ рiшетотъ“, А. Черный—„Инженеръ, цементъ и комсомолъ“
Гри-Гри—„Замѣтки и др.

Приемъ исключительно срочнаго матерiала сегодня и завтра
до 12 ч. дня въ типографiи „Грузинскаго т-ва печати“, пр.
Руставели д. 26. Редакторъ издатель ГР. ДЖИНОРИДЗЕ.

რუს-მსახიობის + შუბავე სოხათვა.

სომხეთს ორი მხრიდან უტყვის მტერი:
საზღვრის საზღვრებს ოსმალები; ს ჯარი
მოაწვა გენერალ კიანში-ფაშას ხელმძღვა-
ნელობით, ჩრდილო-აღმოსავლეთით შე-
ტევა დაიწყეს რუსების წითელ-არმი-
ებმა. სომხეთის რესპუბლიკას არავინ
თარი ხაზში მიუტყა მტრებისათვის
ასეთ მოულოდნელი თ ვდასმსათვის...
მეშ რამ ახმატრა ოსმალები-რუსეთის
ბლოკ?

რუსეთის კომუნისტებისა და ოსმალე-
თის ნაციონალისტების პოლიტიკული
განხილვა იდის ხანა ვამაშკარავე-
ბულია ჩვენთვის. ერთი და მეორე
არსებობდა იბრძვიან მხოლოდ იმისთვის,
რომ როგორც აღადგინონ ძველებური
დიდება და სამხედრო ძლიერება დაუნ-
დალბელ ისტორიულ პროცესის მიერ
განწირულ იმპერიალისტურ სახელმწი-
ფოებსა. თუმცა მოსკოვის საბჭოთა
მთავრობაც და ოსმალების უკიდურეს-
ნაციონალიზმითა მეთაური ქებალ-ფაშაც
გაბრძვილებულ ხალხს არწმუნებენ, რომ
მათ პოლიტიკურ და სოციალურ იდეას
შეადგენს დამონაველებულ აღმოსავლეთის
ერების განთავის უფლება ევროპის კ-პი
ტალსტების ბრძკულებისაგან, მაგრამ
მევირალო ფრაზოლოგიას დღეს იმდენი
გასაჯალი ადარ აქვს და ჩვენი დროის
გულმართობით ვასკებტრებული ხალხი
მოითხოვს, რომ საქმეში გამოდინარეო
ბდნენ ღამას სიტყვებიდან, გამამხმევე-
ბელ დამპირებან...
რუსეთისა და ოსმალების „საქმენ“
კი ცხადყოფდნენ ჩვენთვის, რომ ორგ
სახელმწიფო-ს მახვილი მიმართულია პირ
ვალ ყოვლისა იმ მცირე ერთ წინაბ-

მდეგ, რომელთაც აღარ მოასურვეს მო-
ნობის მძიმე ჟღარს ტარება და შეურ-
ყვილო გარდაუვებელი მუღდენ
პოლიტიკურ დამოუკიდებლობის დაცვა-
სა და განმტკიცებას; მაშასადამე, მცირე
ერთა პირდაპირ ინტერესს უნდა შეად-
გენდეს განთავისუფლება სწორედ ამ
ისტორიულ მწავრელებსაგან.

ცხლახან დაიხურა შაქოში „აღმოსავ-
ლეთის ხალხთა ყრილობა“. მოსკოვის
კომუნისტი განივიდა ქალა აღმოსავ-
ლეთის ემანსიპატორის როლში, ღენინ-
ტროცკის აგენტ ზინოვიევა აკურთხა ეს
ყრილობა და მათუფიდა მას „საღვთო
ომი“. გამოცხადებია ევროპის იმპერია-
ლისმისათვის. ფრანგები-ერთი მეორეზე
მქუხარე და ამაღლებული, შეზავებუ-
ლი აღმოსავლეთური რიტულისით და
ტერორისტული მეტეორივით გადადიო-
და ერთი მეორეზე... ზოგიერთ ულ-
ერეს მომენ-ში დამსწრენი პიპოტიკურ
ტრანსში ეშვებოდნენ და რუსის „ხლის-
ტებისკარ“ სხეთლის აფექტიურ მოძრა-
ობით გამოსთქვამდნენ სულიერ ლელ-
ვა... ეს კრება დამთავრდა და არ გა-
სულა ერთი კვირაც, რომ აღმოსავლე-
თის „ემანსიპატორის“ ზარბაზნამაც
იქ ქა-მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ
ევროპ. ს იმპერიალისმის შემუშვის ნაც-
ვლად სინხეთის მშვიდობიანი მშრომე-
ლი მასა ილუებდა.

რუსეთის ბოლშევიკებს და ოსმალე-
თის ქეზლისტებს მოსვენებას არ აძ-
ლეს საქართველოს და სომხეთის არ-
სებობა წინაზის ბუქსთან. კავკასიის
აღმოსავლეთის ნაწილის სინაგრე მათ
შე ნავრეს, მაგრამ აზერბაიჯანის შე-
ერთობით კომუნისტური რუსეთი ისე
გერ დაუკავშირდა ოსმალების ნაციო-
ნალისტებს, როგორც მოიხვედა მათი

სამხედრო სამხადისი შუა გზაზე „გა-
ჩიარული“ საქართველო და უფრო კი
სომხეთი ხელის შემშლელ ფაქტორად
დასახეს ამ უცნაურმა „მეგობრებმა“ და
ყოველივე საშუალებით ლამობენ ამ სა-
ხელმწიფოების აღგვას ქვეყნის პი-
რიდან.

ბაქოს ყრილობაზე ეტყობა საიდუმ-
ლო „ინსტრუქციები“ გაცემულა ამ მი-
ზნის შესასრულებლად. რუსეთ-ოსმალო-
ეთის პირველი ტყია სომხეთს მიხვდა.
არ ვიცი გაუსაზრდება მისი მილატარუ-
ლი ძალა ორის შხრით მოზღვავებული
მტრის ლაშქარს, თუ აზერბაიჯანისებრ
სწრაფად გაეთვლინება მოწინააღმდე-
გებს.

დამოუკიდებელი სომხეთი, თუ კი
მის ხალხსა და მთავრობას გულწრფე-
ლად სწამს თავისი თავისუფლება და მი-
სი დაცვა უშეძლებს მოვალეობად მიამ-
ნით, ქართველ ხალხში მეგობარს იბი-
ლახს. საერთო საფრთხე უკარნახებს
საქართველოს და სომხეთს სახელმწიფო
ენერგის უკიდურესი დაქვივით შეინა-
რჩნენ ესოდენ ბრძოლით და საუკე-
თესო შეილთა მსხვერპლმეწიფრით მო-
პოვებული ეროვნული თავისუფლება.
ჩვენ უნდა შევეჩნათ სამხედრო კავშირი,
რომ უფრო ძლიერად წინააღმდეგე-
ვირავ მტრებს.

სომხეთის შემუსრით არ დაქვაყიფი-
ლებიან ოსმალები-რუსეთის იმპერიალი-
სტები, — ისინი არც ჩვენს სამშობლოს
დაინდობენ... ამიტომ საქართველოს და
სომხეთის სამხედრო კავშირი პოლიტი-
კის დღის წესრიგში უნდა დაიხსას.

თვითნებობა

ყოველ რეჟიმს თავისი სამართალი
უნდა ჰქონდეს, — ნორმები, რომელიც
სამოქალაქო ცხოვრებას არიგებებს და
მოქალაქეთა უფლებებს ურყევ საფუძე-
ლად ედგას. უამსოდ შეშუღებულა
დღევანდელი რთული საზოგადოებრივი
ცხოვრება; უამსობა ჰქნის მუდმივს
ანარქიას და ძალმომრეობის დაუსრუ-
ლებელ ბატონობას. უამსოდ შეუძლე-
ბელი შეიქნება რაიმე ნივთიერა შემოქ-
მედება, კიდევ უფრო შეუძლებელი—
კულტურული წინსვლა. მიუფი შინაარ-
სი და გამართლება ყველა იმ სხეერპ-
ლისა, რომელსაც განეთარებას გზაზედ
შემდგარი კაცობრი-მა სწირავს სამაა-
ლიანობის გრძნობას, თავის ყოველილი-
ურ ბრძოლაში, ამოიწურება მოქალაქე-
თა ცხოვრების ჩაყენებით კონის ნ-რ
მებში და მოქალაქეთა უფლებების დაცვა-
ში. ამისთვის იხარება თავანკარა ენე-
რგია ყოველი ღირსეული მოქალაქის,
ამის განხორციელების მიზნით იქ მკმა-
მისი ნერვები. ამ მხრივ რომ დავაფი-
სოთ ჩვენი მთავრობის პოლიტიკა და
თვით დამფუძნებელი კრების კანონმდ-
ბლობა, იძულებული ვიქნებით ხმა მალ-
ლა განვახადოთ, რომ არც ქრითი და

არც მეორე არ იძულება იმს განიტიის
რომ მათ თვალში კანონიერება და უფ-
ლებრიობა იყოს უმაღლესი ღირებულე-
ბა, ამ მათი სამოქმედო პრინციპის მო-
ვარი მამოძრავებელი იმპულსი. ბევრი
ფაქტი აღწესხულა პრესაში, თუ დამ-
ფუძნებელ კრებაში, რომელიც ამტკი-
ციებს მთავრობის ანტიუფლებრივ და
ანტიკანონიერ მოქმედებას და მიდრე-
კალებს ს. ყოფილა შემთხვევები, როდეს-
საც დამფუძნებელ კრებას ულატრნია
უფლებრიობა-სამართლიანობის გრძნო-
ბისათვის და თავისი კანონმდებელი სა-
წირო (კალმბარზედ გადმოწერია. რო-
დესაც სახელმწიფო ცხოვრების მომგვარე-
ბელ უმაღლეს ორგანოებში ასეთი ანტი-
სოციალურ სენი ბუღაოს, ლოდკურად
და ცხოვრებრივად წარმოადგენია და
აუცილებელიც იგი სენი ძალა-რბილი
გაუგდეს სახელმწიფოს დახალ ორგა-
ნოებსა და შემდეგ თვთ ხალხის მასას;
სამუშაობად ეს ასეც არის.

ავია თუ კარგი, აქ ჩვენ დღეს ამის
გარეგება არ შეეძლება, მაგრამ რე-
გოლოტივამ თავისი სამართალი მოიტე-
ნა და შეემაღლეთა მ-წად-მყოფობობა
განსაზღვრულ ნორმებში ჩააქენა, მან
მოსპო ცელი დროს ნაშთები და საქა-
რთივლის მცხოვრებნი ყველანი ერთ ხა-
რისხოვან მოქალაქეთ აქცია. დღეს ჩე-
ენს რე პუბლიკაში არ არის ელინი და
და არც ირეთა. ყუა დეტალებ-
ში ბრძოლა რეფორმის განხორციელების
მეორედსა და პარალელურს შესახებ, მა-
გრამ ამ ბრძოლამ ჩაიარა და დღეს ყე-
ვლა შეუჩივდა ახლ ნორმებს, რეგოლი
უციეს განაჩენს. არავინ არ გაუშუქებია
ის კანონი, რომელსაც საადგელ-მამულო
ურთიერთობა უნდა გააზაროს ამ კა-
ნონზე, სუფას ძკელი შემამულეც, რომ
დაიცვას თავის უფლება ამ კანონზე.
სუფას ყოფილი უმიწ-წყოლო კრებიც,
რომ შეინაპროს მიწის საკუთრება.
მაგრამ ეს მხოლოდ ფორმალურად.
ფაქტურად მიღებულია ყველა ზომები
როგორც აშკარა ისე ფარული, რომ
ყოველ შემამულეს ნორმა არ მიეცეს და
ვისაც შეეცა იმასაც 11 ელოისის კანო-
ნით ზოგან ვენახს არაშევენ და ზოგან
კიდევ სხვა უკარავ ქონებას.

მიწათ-მოქმედების სამინისტრო ჰქნის
ყოველგვარ დ-ბროკოლებებს და კანონი-
ერი უფლებების მქონე შემამულე არ შე-
ყავს თავის ნ-არმის მფლობელობაში.
არის დაინტერესებული პირის დაუს-
რულებელი სიარული სამინისტროსა და
იმ მიწის მიწმომ კომისიის შორის,
რომელიც მის სოფელში მუშაობს...
მას ეკარგება დღეები და მსდის აუ-
არებელი ხარჯი. თუ ერთი დღეს სამი-
ნისტრო აბეზარ მოქალაქეს დაიმედებუ-
ლს გაის უშრებთ, მეორე დღეს იმედის
ნატამალაუც უქარწყლავს. ბევრი ვერ
უძლივს ამ ინკვიზიციას და იმედ მიხდი-
ლი თავს ანებებს თავის უფლებების გა-
მოყენებას... მიწათ-მოქმედების სამინის

